

AJÁNLÓ

Közérdekű közlemény az áfáról

A 2006. január 1-jétől hatályos áfatörvény érinti a könyvvizsgálókat is, ezért a kamara állásfoglalást kért a Pénzügyminisztériumtól.

2

Az új Gt. könyvvizsgálókat érintő változásai

A kamara ügyvédje részletesen ismerteti a július 1-jén hatályba lépett, könyvvizsgálókra vonatkozó társasági jogi szabályozást.

4

Módszertani útmutatók

Két módszertani útmutatóra hívjuk fel a figyelmet. Az egyik a kisvállalkozások, a másik az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatához nyújt segítséget.

6

Jubileumi ünnepségek – 2007

A többszörösen jubileumi 2007-es év eseményeiről adunk tájékoztatást, egyúttal ismertetjük a júniusra tervezett júniális programjait is.

7

Közérdekű közlemény

■ Felhívjuk a tisztelt könyvvizsgáló kollégák figyelmét, hogy a Gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény módosította a vezető tisztségviselők jogviszonyára vonatkozó jogi szabályozást. Ezért szükségesnek tartottuk, hogy az új törvény alapján megerősítést nyerjen, hogy a könyvvizsgáló könyvvizsgálói minőségében munkaviszonyt is létesíthet gazdasági (könyvvizsgálói) társaságnál.

A kamara állásfoglalást kért az APEH-től a könyvvizsgáló gazdasági (könyvvizsgálói) társaságnál létesített, illetve létesíthető munkaviszonyának kérdésében. A megkapott állásfoglalás lényege a következő:

A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi IV. törvény (a továbbiakban: kktv.) 30. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint kamarai tag csak

- a kamaránál bejegyzett könyvvizsgálói társaságnál,

- más kamarai tagnál,

- a Magyar Könyvvizsgálói Kamaránál állhat munkaviszonyban, a 6. § (1) bekezdésében szabályozott eset kivételével. Eszerint a kamarai tag a felsoroltakon kívül más munkáltatónál is munkaviszonyban állhat, amennyiben a kktv. 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak (munkaköre kifejezetten a könyvvizsgálói tevékenység s annak ellátását – az előírt függetlenségi követelmény szerint – a munkaadó a munkaviszonyból adódó jogok és kötelezettségek érvényesítésével nem akadályozza). A kamarai tag könyvvizsgálói társaságának lehet személyesen közreműködő tagja, vezető tisztségviselője.

Nincs tehát annak akadálya, hogy a könyvvizsgáló könyvvizsgálói minőségben a könyvvizsgálói társaságánál munkaviszonyt létesítsen, függetlenül attól, hogy egyúttal a könyvvizsgálói társaság vezető tisztségviselője is. A két feladatkör – a könyvvizsgálói tevékenység és a vezető tisztség ellátása – elválik egymástól; e vonatkozásban a korábbiakhoz képest nincs változás a társasági jogi szabályozás terén sem.

A vezető tisztségviselő jogviszonya tekintetében azonban a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: új Gt.) hatálybalépésével jelentősen módosult, átalakult a szabályozás.

A 2006. június 30-áig hatályos, a gazdasági tár-

saságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (régí Gt.) 30. §-ának (3) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a vezető tisztségviselő jogviszonyára – ha a vezető tisztséget nem munkaviszony keretében látja el – a Ptk. megbízási szerződésre vonatkozó szabályai az irányadóak. A régi Gt. tehát megengedte (nem zárta ki) a vezető tisztségviselő, e minőségben ellátandó feladatainak munkaviszony keretében történő végzését, azonban erre csak a több taggal rendelkező betéti társaságnál, korlátozott felelősségű társaságnál volt lehetőség.

A vezető tisztségviselő e minőségében (ügyvezetés) feladatait egyéb esetekben – az előzőekben jelöltek kivételével – munkaviszonyban elláthatta, egyébként a társaságban fennálló szavazati jogok arányától függetlenül.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: új Gt.) 2006. július 1-jei hatállyal – új szabályként – a 22. § (2) bekezdésében rögzíti: „Vezető tisztségviselőt ezen minőségében megillető jogokra és az őt terhelő kötelezettségekre az e törvény szerinti társasági jogi jogviszony az irányadó azzal, hogy az így nem szabályozott kérdésekben a Ptk. megbízási szerződésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. Vezető tisztségviselő ezen megbízatását munkaviszonyban nem láthatja el.” Eszerint vezető tisztségviselő nem végezheti e munkáját a társasággal 2006. június 30-át követően kötött munkaszerződés alapján, mivel a jelölt időponttól az ügyvezetésre munkaszerződés nem köthető. Arra azonban továbbra is lehetőség van, hogy a vezető tisztségviselő egyéb tevékenység végzésére – a társaság által végzett valamely tevékenységben való közreműködésre vagy annak szakmai és nem ügyvezetési irányítására – munkaviszonyban álljon, illetve munkaviszonyt létesítsen.

Az új Gt. 334.§ (1) bekezdésének átmeneti szabálya szerint az a vezető tisztségviselő, aki a vezető tisztség ellátására 2006. július 1-jét megelőzően létesített munkaviszonyt, a munkaviszony megszűnéséig, de legfeljebb a vezető tisztségviselővé választásától számított 5 évig még munkaviszonyban láthatja el megbízatását. A vezető tisztségviselő munkaviszonya tehát a – régi Gt. szerinti – határozott idejű, maximum 5 éves időtartam, lejártával minden esetben megszűnik és az új Gt. szabályai értelmében újabb nem köthető. A vezető tisztségviselővé választástól számított legfeljebb 5 évig fenntartható

(Folytatás az 2. oldalon.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

munkaviszony arra a „határozott idejű” esetre vonatkozik, ha a társasági szerződésben a megbízás időtartamáról nem rendelkeztek (ekkor ugyanis a régi Gt. szerint a vezető tisztségviselőt öt évre megválasztottnak kell tekinteni).

Ezek szerint az új Gt. hatályba lépése előtt már megkötött munkaszerződésekre vonatkozó „haladék” legkésőbb 2011. június 30-ig állhat fenn.

Felhívjuk a tisztelt könyvvizsgáló kollégák figyelmét, hogy akinél az ismertetett hely-

zet jelenleg fennáll, az az átmeneti rendelkezéseknek megfelelően járjon el és új munkaviszony létesítésénél vegye figyelembe az új szabályozást.

Összességül megállapítható, hogy a könyvvizsgáló a könyvvizsgálói társasággal létesíthet könyvvizsgálói tevékenység végzésére irányuló munkaviszonyt, függetlenül attól, hogy egy személyben a könyvvizsgálói társaság vezető tisztségviselője is. Utóbbi tisztség – a már ismertetett, átmeneti szabály szerinti időszakot követően – társasági jogi viszonyban látható el.

Felhívjuk a tisztelt könyvvizsgáló kollégák figyelmét arra, hogy az APEH-állásfoglalás szakmai véleménynek minősül, ami az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB-határozatában rögzítettek értelmében jogi kötelező erővel nem bír, ahhoz joghatás nem fűződik.

Azon könyvvizsgáló kollégáinkat, akik e témában érintettek, közvetlenül levélben is megkerestük.

Budapest, 2006. október 5.

TRAUTMANN JÁNOSNÉ,
az MKVK ügyvezető igazgatója

Közérdekű közlemény

■ Az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló 2005. évi CXIX. törvény tartalmazza az áfatörvény 2006. január 1-jétől hatályos változásait. A módosító törvény érinti szakmánkat is, mivel a könyvvizsgálók szerződésüket általában üzleti évre (mérlegelfogadó közgyűléstől mérlegelfogadó közgyűlésig) kötik.

A kamara megkeresésére a Pénzügyminisztérium az adóhatósággal egyeztetett alábbi állásfoglalást adta ki.

A könyvvizsgálói tevékenység teljesítési időpontjára nézve, amennyiben a felek a nyújtott szolgáltatásról időszakonként számolnak el vagy a szolgáltatásnyújtás ellenértékét rendszeresen ismétlődő jelleggel, meghatározott időszakra állapítják meg az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: áfatörvény) 16. §-a (11) bekezdésének előírása az irányadó. Az ettől eltérő esetekben a teljesítés időpontja az áfatörvény 16. §-a (1) bekezdésében szereplő főszabály szerint alakul. Amennyiben tehát a könyvvizsgálói tevékenységre a felek megállapodása alapján az áfatörvény 16. §-a (11) bekezdésének előírása releváns, a teljesítés időpontja a felek közötti szerződésben megjelölt elszámolási nap, konkrét nap megjelölésének hiányában pedig a teljesítésre kötelezett (jelen esetben a könyvvizsgálói szolgáltatást nyújtó) adóalany adó-megállapítási időszakának utolsó napja.

E szolgáltatásokra (értékesítésekre) vonatkozó átmeneti rendelkezéseket az áfatörvényt módosító, az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló 2005. évi XCVII. törvény 4. §-ának (3) bekezdése tárgyalja. Ennek értelmében, ha az adófizetési kötelezettség keletkezésének megállapítására az áfatörvény 16. §-a (11) bekezdésének előírása az irányadó, és az adófizetési kötelezettség 2005. december 31-ét követően keletkezik, továbbá a felek közötti

elszámolási időszak kezdőnapja 2006. január 1-jét megelőzi, zárónapja viszont a hivatkozott időpontot követi, úgy a termékértékesítést a 2006. január 1-jét megelőző napon érvényes áfakulcs alkalmazásával kell kiszámlázni.

Ha az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja, azaz a felek közötti elszámolás napja 2006. január 1-jét megelőzi, a teljes időszak vonatkozásában a 25 százalékos adómérték kell alkalmazni. Amennyiben a felek közötti elszámolási időszak kezdő napja és az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja (elszámolás napja) is 2006. január 1-jétől kezdődő napra esik, akkor a teljes időszak 20 százalékos áfával adózik.

Konkrét esetekre vetítve

1. A könyvvizsgálói díj rendszeres havi fizetése esetén a teljesítés időpontja a hónap utolsó napja.

Havi rendszeres könyvvizsgálói díj elszámolása esetében, ha a teljesítés időpontja az aktuális hónap utolsó napja, úgy a 20 százalékos adómértéket először a január 31-i teljesítési időpontú számlában lehetett alkalmazni.

2. A könyvvizsgálói díj kiegyenlítése negyedévente esedékes, a teljesítés időpontja a negyedév utolsó napja.

Negyedévenként esedékes könyvvizsgálói díj esetében, amikor a teljesítési időpont a negyedév utolsó napja, a 20 százalékos adómértéket abban a számlában kell először alkalmazni, amelyben a felek olyan időszakra számolnak el, amelynek kezdőnapja nem előzi meg 2006. január 1-jét. Ellenkező esetben a 4. pontban foglaltakra kell figyelemmel lenni.

3. A könyvvizsgálói díj fizetése egyszer történik meg. A teljesítés időpontja a vizsgált évet követő év valamelyik hónapjának a napja.

Ez esetben a teljesítés időpontja az áfatörvény

16. §-ának (1) bekezdésében tárgyalt főszabály szerint alakul. A 2005. évről szóló könyvvizsgálat teljesítési időpontja a 2006. év valamely hónapjának napja, így arra az áfatörvény 16. §-a (1) bekezdésének és 28. §-a (4) bekezdésének összefüggése értelmében a 20 százalékos adómérték alkalmazandó.

4. A teljesítés időpontja nem esik egybe a december 31-i időponttal, azaz áthúzódó időszak is jelentkezik – például a számlázás november 30-án, február 28-án és a könyvvizsgálói jelentés átadását követően történik.

A február 28-i teljesítési időpontú elszámolási időszakra az áfatörvény 16. §-a (11) bekezdésének alkalmazásához kapcsolódó, az adómérték változást kihirdető 2005. évi XCVII. törvény 4. §-a (1) bekezdés b) pontjának előírása az irányadó. Eszerint, ha az elszámolási időszak kezdőnapja 2005. évre esik (esetükben ez december 1.), míg a zárónap 2006-ra (esetükben ez február 28.), akkor a teljes elszámolási időszakra még a 25 százalékos adómértéket kell alkalmazni. Az előbbi elszámolási időszakot megelőző 2005. november 30-i teljesítési időpontú időszak értelemszerűen a 25 százalékos adókulcs, míg a tisztán 2006-ra eső záró időszak pedig a 20 százalékos adókulcs alkalmazásával számlázandó.

5. Az elszámolási időszak kezdő és záró napja egyaránt megelőzi január elsejét, de az elszámolás napja 2006. december 31-ét követi (tehát nincs „átnyúló időszak”).

Az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontjában hatályos, azaz a 20 százalékos adókulcsot kell alkalmazni.

Az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB-határozatában rögzítettekkel összhangban tájékoztatom arról, hogy ez az állásfoglalás egy szakmai vélemény, kötelező erővel nem bír, erre bíróság vagy más hatóság előtt megalapozottan hivatkozni nem lehet.

Budapest, 2006. október 6.

TRAUTMANN JÁNOSNÉ,
az MKVK ügyvezető igazgatója

Az elnökségi ülés határozatai (2006. SZEPTEMBER 13.)

48. számú (2006. 09. 13.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége az etikai bizottság EB-35-1/2006. számú határozata ellen benyújtott fellebbezést elbírálta és az I. fokon eljáró bizottság határozatát egyhangúlag helybenhagyta.

49. számú (2006. 09. 13.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége az etikai bizottság EB-29-1/2006. számú határozata ellen benyújtott fellebbezést elbírálta és az I. fokon eljáró bizottság határozatát egyhangúlag helybenhagyta.

50. számú (2006. 09. 13.) határozat

■ A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége egyhangú döntéssel a kamarai tagdíj/hozzájárási díj fizetésének elmulasztása miatt egy társaságot törölt a nyilvántartásból, illetve négy fő kamarai tag tagsági viszonyát megszüntette.

51. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta két kamarai tag tagsági viszonyának törlését az etikai bizottság kizáró határozata alapján.

52. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége saját kérésükre egyhangúlag elfogadta

Apáti Pál (002889),
Bakosné dr. Szöllösi Sarolta (002100),
Dinnyés György (000893),
Enyedi Ádám Zoltán (004677),
Gazdagh Andor (000900),
Hátori Károly (003385),
Héjj Imréné (004627),
Hoffmanné Kokas Gizella (005076),
dr. Hubicsák Zoltán (002641),
Huth Józsefné (000905),
Kalmár Gábor (000044),
Kovács József (003971),
Kovács Tibor (003979),
Mátrai István (003283),
Nagy Mihály Julianna (000577),
dr. Póka Márton (004078),
Rajos Margit (004570),
Ráczné Takaró Etel (004545),
Sándor Márta (003582),

Somlyai István (001636),
dr. Szigeti Gusztávné (002468),
Szilágyi Istvánné (001883),
Szőnyi György (002479),
Tar Jenő (002505),
dr. Tomori Jenő (006755),
Varjasi Károlyné (004218),
Veres Zsolt (001403)

kamarai tagok sorából való törlést.

53. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége saját kérésükre egyhangúlag elfogadta

az ACC-AUDIT Könyvvizsgáló Szolgáltató Kft. (002325),
a BALLANTIA Számveteli Kft. (001696),
a BIZALOM Adóügyi Tanácsadó, Könyvvizsgáló és Könyvelő Kft. (001007),
a DALNOKI ÉS TÁRSA Könyvvizsgáló, Adószakértő és Gazdasági Tanácsadó Kft. (000796),
az EURO-KONTO Könyvszakértő és Gazdasági Tanácsadó Kft. (001548),
az EVEREST Global Solutions Könyvvizsgáló Bt. (002235),
a GUL-DEM Könyvelő, Könyvvizsgáló és Adótanácsadó Kft. (000432),
a HÍRVIVŐ Könyvvizsgáló, Adótanácsadói Kft. (001434),
a J & T CONTIR Szolgáltató és Kereskedelmi Bt. (002329),
a MARUSA Könyvvizsgáló, Adótanácsadó és Könyvelő Kft. (000296),
a METRUM Könyvszakértő Kft. (000224),
a NOUVEL-N Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (001351),
a REERENCIA Számveteli, Pénzügyi és Kereskedelmi Bt. (001980),
a SZÍRMAI ÉS TÁRSA Könyvvizsgáló és Tanácsadó Bt. (001785),
a TAXATIO Adózási és Könyvelő Bt. (002268)

kamarai nyilvántartásból való törlését.

54. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a kamara 2007. évi pénzügyi tervjavaslatát és az elhangzott kiegészítések figyelembevételével kéri elkészíteni a következő kibővített elnökségi ülésre a küldöttgyűlés elé terjesztendő jövő évi kamrai pénzügyi tervjavaslatot.

55. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag hozzájárult a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezet ingatlanvásárlási kérelméhez. A nyíregyházi iroda megvásárlásához 7 000 000.-Ft kölcsönfelvételt a kamara központi forrásából engedélyezi. A kölcsön visszafizetésének lejáratát 2010. év.

56. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és tudomásul vette a 2006. évi tag-, és hozzájárulási díjfizetésről, a nem fizetők köréről és a behajtásra teendő intézkedésekről szóló tájékoztatást.

57. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és tudomásul vette a könyvvizsgálatról és a könyvvizsgálói piac alakulásáról szóló tájékoztatást.

58. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a 2006. évi minőség-ellenőrzési adatszolgáltatások értékeléséből levonható tapasztalatokról, információkról szóló jelentést.

59. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a 2006. évi kötelező szakmai továbbképzések lebonyolításáról szóló beszámolót.

60. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag tudomásul vette a kamara ügyvédjének tájékoztatását és a Gt. könyvvizsgálókat érintő változásairól. Az összeállítás szerkesztett szövegének publikálását a Hírlevélben és a honlapon közzé kell tenni. Az elnökség döntött, hogy a 2002. január 26-án kiadott elnökségi közleményt a Gt. változása miatt visszavonja.

61. számú (2006. 09. 13.) határozat

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara elnöksége megtárgyalta és egyhangúlag tudomásul vette a kamara I. féléves gazdálkodásáról szóló előterjesztést.

DR. SUGÁR DEZSŐ,
az MKVK elnöke

A társasági jogi szabályozás könyvvizsgálókat érintő változásai

2006. július 1. napjával hatályba lépett a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (továbbiakban: Gt.), amely részben megváltoztatja a könyvvizsgálókra vonatkozó társasági jogi szabályozást is.

■ Mint ismeretes, 2006. július 1-jével a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvényt a 2006. évi IV. törvény (Gt.) váltotta fel és egyidejűleg a csődtörvény (1991. évi XLIX. tv.) módosítása mellett új cégtörvény (2006. évi V. tv.) is született. Az új Gt. a régi Gt.-hez képest számos változtatást, újítást tartalmaz, amelyek ismerete a könyvvizsgálók számára nélkülözhetetlen.

Az új társasági jogi előírások több oldalról érintik a szakmát. Egyrészt a könyvvizsgálókat magánszemélyként és társaságként is közvetlenül érinti az új szabályozás, továbbá a könyvvizsgáló társaságokra is vonatkozik a létesítő okirat 2007. szeptember 1-jéig végrehajtandó módosítási kötelezettsége, másrészt a könyvvizsgált társaságok alapítására, vezetésére, döntési mechanizmusára, átalakulására stb. vonatkozó előírások a számviteli törvény mellett a könyvvizsgálók mindennapi munkájának iránytűjét képezik.

A kamara ügyvédje, Lantainé Dr. Palotás Ildikó összeállítást készített a könyvvizsgálókra vonatkozó új társasági jogi szabályokról. A csatolt tájékoztató a könyvvizsgáló megválasztására, jogviszonyára, függetlenségi szabályaira, a tevékenység ellátására vonatkozó társasági jogi változásokat összegezi, értelmezi.

Fekete Imréné,

az MKVK szakmai alelnöke

TÁJÉKOZTATÁS

1. A szabályozás struktúrája

A Gt. jelentősen megváltoztatja a könyvvizsgálókra vonatkozó szabályozás struktúráját, egyértelműen szétosztva a szabályokat a társasági, a számviteli és a könyvvizsgálói törvény között.

A Gt. ennek keretében – a részvénytársaság esetét kivéve, ahol a társasági könyvvizsgáló megválasztása minden esetben kötelező – a 2000. évi C. törvényre (számviteli törvény) hagyja mind a könyvvizsgálattal szembeni tartalmi követelmények, mind pedig a könyvvizsgálat kötelező igénybevétele esetének a meghatározását (Gt. 41. §). Külön törvény a közvagyon védelme érdekében is előírhatja könyvvizsgáló szerződés dönt arról, hogy van-e a társaságnak könyvvizsgálója vagy sem.

A Gt. e körben csak a választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) feladatát határozza meg, kimondja: a legfőbb szerv által választott könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a

számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről, mindenekelőtt annak megállapításáról, hogy a társaság számviteli törvény szerinti beszámolója törvényes-e, illetve valós képet ad-e a társaság helyzetéről. Ezt a feladatot a (2) bekezdés közérdekvédelmi jellegűnek minősíti és a könyvvizsgáló ezért csak olyan egyéb megbízást vállalhat a társaságnál, amely ezen kötelezettség ellátását nem veszélyezteti.

A választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) társasági törvényben történő szabályozásának az indoka az, hogy a társaság és az auditálási szolgáltatást nyújtó könyvvizsgáló (könyvvizsgáló társaság) között sajátos társasági jogi jogviszony jön létre. Ez a jogviszony keletkezésében, tartalmi jellemzőit illetően, valamint megszűnése körülményeit tekintve is különbözik attól az esettől, amikor a gazdasági társaság történetesen egy könyvvizsgálóval úgy köt polgári jogi megállapodást (például adótanácsadói, könyvelési, informatikai stb. szolgáltatás igénybevételére), hogy az társasági jogi szempontból érdektelen marad. A választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) megbízatása a számviteli törvény szerinti

könyvvizsgálat elvégzésére irányul, ezenkívül csak korlátozottan, olyan szolgáltatást nyújthat ugyanazon ügyfél társaság számára, amely nem veszélyezteti a hiteles, pártatlan, megbízható auditori tevékenységet.

A könyvvizsgáló „személyére” (összeférhetlenség, függetlenség stb.) vonatkozó szabályokat, a társasági könyvvizsgáló által ellátható kiegészítő tevékenységeket a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény (kkvtv.), illetve a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Etikai szabályzata részletezi.

2. A választott (társasági) könyvvizsgálói megbízatás

A választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) megválasztása és visszahívása változatlanul a társaság legfőbb szervének kizárólagos hatáskörébe tartozik; a legfőbb szerv határozza meg továbbá azokat a lényegi feltételeket is, amelyek alapján a társaság ügyvezetése a könyvvizsgálóval polgári jogi megbízási szerződést köt. (Ezzel szemben, ha egy társaság például könyvviteli tanácsadást vesz igénybe egy – társasági könyvvizsgálóknak nem minősülő – könyvvizsgáló társaságtól, a cég kiválasztása, a szerződéskötés – hacsak a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – teljes egészében az ügyvezetés hatáskörébe tartozik.)

Az eddigi gyakorlati bizonytalanságok megszüntetése érdekében a Gt. 42. §-ának (3) bekezdése kimondja, hogy a megválasztástól számított 90 napon belül a könyvvizsgálóknak és a társaság ügyvezetésének a megbízási szerződést meg kell kötnie; ellenkező esetben a megválasztásról hozott döntés hatálytalanná válik és a legfőbb szervnek új könyvvizsgálót kell választania. Mindebből az következik, hogy a könyvvizsgálói megbízatás nem az egyoldalú elfogadó nyilatkozat megtételével, nem is a nyilatkozat megtételéről való tudomásszerzéssel, hanem az írásbeli megbízási szerződés megkötésével jön létre. Ha az előző határidő

eredménytelenül telik el, akkor a könyvvizsgáló megválasztása hatálytalanná válik és új könyvvizsgálót kell választani.

A könyvvizsgáló „személyére” vonatkozó szabályok – legalábbis a társasági jogi szabályozás szintjén – azonosak az eddigivel; alapvető követelmény a könyvvizsgálók nyilván tartásában való szereplés, amelynek feltételeit a kktv. határozza meg. Választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) jogi személy és egyéni könyvvizsgáló egyaránt lehet, jogi személy esetén személyében felelős természetes személy könyvvizsgálót is választania kell a társaság legfőbb szervének. Új elem a szabályozásban, hogy a személyében felelős könyvvizsgáló tartós távolléte esetén helyettes könyvvizsgáló kijelölésére is lehetőség van. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy az ügyfél legfőbb szerve és nem a könyvvizsgáló társaság legfőbb szerve jogosult kijelölni mind a személyében felelős könyvvizsgálót, mind a helyettes könyvvizsgálót.

3. Összeférhetetlenség és függetlenség, a megbízatás időtartama

A könyvvizsgáló személyével kapcsolatos előírásokat – így az összeférhetetlenségi és függetlenségi szabályokat – a könyvvizsgálói törvény részletezi; azt azonban összeférhetetlenségi szabályként – a korábbi Gt.-hez hasonlóan – az új Gt. 41. §-ának (5) bekezdése is rögzíti, hogy a társaság alapítója, tagja, részvényese, továbbá – jogviszonya, illetve minősége fennállta alatt és annak megszűnésétől számított három évig – a társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja, valamint ezek közeli hozzátartozója, illetve a társaság munkavállalója nem lehet könyvvizsgáló. Az új Gt. ugyanakkor az összeférhetetlenséget kiterjesztette a társaság vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsági tagjának élettársára is.

A Gt. a korábbi Gt. 43. §-ának (2) és (3) bekezdéséhez hasonlóan továbbá összeférhetlenségi és függetlenségi előírást immáron nem tartalmaz, csupán rögzíti, hogy az összeférhetlenségi szabályokat és etikai követelményeket külön törvény – a kktv. – állapítja meg.

E körben megjegyezzük: némi ellentmondás fedezhető fel a kktv. 5. §-ának d) pontja, illetve a Gt. 91. §-ának (2) bekezdése között. A kktv. hivatkozott előírása szerint ugyanis a kamara tagja az a természetes személy lehet, aki munkaviszonyban, közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban, szolgálati viszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban nem áll, illetve aki a 19. §-ban részletezett könyvvizsgálói társaságon kívül más gazdasági társaságban személyes közreműködésre tagként, vezető tisztségviselőként nem kötelezett. Ehhez képest a Gt. 91. §-ának (2) bekezdése – legalábbis a közkereseti és a betéti társaságok kapcsán – kifejezetten rögzíti, hogy az üzletvezetés nem

minősül személyes közreműködésnek. A Gt. módosulásával a kktv. előző pontjának értelmezésére 2002. január 26-án kiadott elnökségi közlemény is felülvizsgálatra szorul. A Gt. 37. §-ának (1) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy amennyiben a zártkörű részvénytársaságoknál, illetve a korlátolt felelősségű társaságoknál úgynevezett ügydöntő felügyelőbizottság működik, az ügyvezetés körében ellátott funkciók tekintetében a felügyelőbizottság tagjai is vezető tisztségviselőknek minősülnek; ennél fogva az ügydöntő felügyelőbizottsági tagokra a kktv. összeférhetetlenségi előírásai kiterjedhetnek. [Az elnökség a 60. számú (2006. 09. 13.) határozatában a Gt. változása miatt visszavonta a 2002. január 26-án kiadott elnökségi közleményt. – A szerk. lásd 3. oldal]

A könyvvizsgáló függetlenségének fontos, Gt.-ben rögzített garanciáját jelentheti ugyanakkor a megbízatása időtartamának alsó és felső határa is. Tekintettel arra, hogy a társasági könyvvizsgáló közérdekvédelmi funkciót lát el és – hangsúlyozottan – nem minősül a társaság szervének, a mindig határozott időre szóló könyvvizsgálói megbízás legmagasabb időtartama változatlanul 5 év.

Garanciális jelentősége van ugyanakkor, hogy a Gt. – az eddigi szabályozástól eltérően – a könyvvizsgálói megbízás legrövidebb idejét is meghatározza; eszerint a megbízatás időtartama nem lehet rövidebb, mint a könyvvizsgálót megválasztó taggyűléstől (közgyűléstől) az üzleti év számviteli törvény szerinti beszámolóját elfogadó taggyűlésig (közgyűlésig) terjedő azon időszak, amelynek a felülvizsgálatára megválasztották.

A Gt. 42. § (1) bekezdésének a könyvvizsgáló függetlenségét biztosító – újonnan beépített – garanciális szabálya az is, hogy a társasági könyvvizsgáló visszahívására nem adhatnak alapot a jelentésében tett megállapítások, illetve a könyvvizsgálói záradék magadásának elutasítása. A (2) bekezdés – külön törvény rendelkezése alapján – lehetővé teszi az újraválasztás kizárását is.

A Gt. immáron nem részletezi a könyvvizsgálói megbízatás megszűnésének további eseteit (megbízatás időtartamának lejárta, törvényben meghatározott kizáró ok beállta, könyvvizsgáló részéről történő felmondás).

4. A könyvvizsgálói tevékenység ellátásának szabályai

A választott könyvvizsgáló (társasági könyvvizsgáló) tevékenységének ellátására vonatkozó szabályok túlnyomórészt azonosak a korábbi Gt. rendelkezéseivel.

A Gt. a korábbi szabályozáshoz hasonlóan tartalmazza a könyvvizsgáló iratbetekintési, tájékoztatói jogát, titoktartási kötelezettségét. A könyvvizsgáló, illetve a felügyelőbizottság változatlanul kezdeményezheti a könyvvizs-

gálónak a bizottsági ülésen való megjelenését, tanácskozási joggal való részvételét; a könyvvizsgáló ez irányú kezdeményezése immáron különösen indokolt esetben sem utasítható vissza, a könyvvizsgáló ráadásul már a napirendre is javaslatot tehet.

Új, a könyvvizsgálói függetlenség biztosítását szolgáló szabályt tartalmaz a Gt. 43. §-ának (3) bekezdése, amely kimondja, hogy a könyvvizsgáló a fentiek szerinti eljárásai során nem alakíthat ki olyan szakmai együttműködést a társaság ügyvezetésével, amely pártatlanságát veszélyeztetheti.

A Gt. a korábbi szabályozástól némiképp eltérően azt írja elő, hogy a társaság legfőbb szervének a társaság számviteli törvény szerinti éves beszámolóját tárgyaló ülésére a könyvvizsgálót meg kell hívni, a könyvvizsgáló pedig az éves taggyűlésén (közgyűlésén) – nem általánosan valamennyi ülésen – köteles részt venni. A társaság jelentős vagyonszerzésének vagy a vezető tisztségviselők, illetve a felügyelőbizottsági tagok felelősségét érintő körülmény észlelése esetén a könyvvizsgáló változatlanul köteles a legfőbb szerv összehívását kezdeményezni, szükség esetén pedig a cégbíróshoz kell fordulni.

5. A könyvvizsgáló társaság vezető tisztségviselői tagjait érintő változások

A könyvvizsgáló társaság könyvvizsgáló tagjait is érintheti a Gt. ügyvezetésre vonatkozó előírásainak módosulása. A Gt. 22. §-ának (2) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a vezető tisztségviselőt ezen minőségében megillető jogokra és az őt terhelő kötelezettségekre a Gt. szerinti társasági jogi jogviszony az irányadó azzal, hogy az így nem szabályozott kérdésekben a Ptk. megbízási szerződésre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. Vezetői tisztségviselő ezen megbízatását munkaviszonyban nem láthatja el. (korábban ez a szabály csak a részvénytársaságnál volt). Ebből a szabályból következik, hogy a vezető tisztségviselő e minőségében nem állhat a jövőben munkaviszonyban, de mindez nem jelenti azt, hogy a vezető tisztségviselő egyáltalán nem állhatna munkaviszonyban – vezető tisztségviselői jogviszonya mellett – a társasággal. Mivel a korábbi Gt. alapján voltak vezető tisztségviselői munkaviszonyok is, például a kft.-knél, az átmeneti rendelkezések között a Gt. 333. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy ezek a munkaviszonyok, ha határozott időre szóltak, úgy lejártukig, ha határozatlan időre, úgy a vezető tisztségviselői jogviszony lejártáig, de legfeljebb a megválasztástól számított öt évig hatályban maradnak.

LANTAINÉ	DR. MAKAI DÁNIEL
DR. PALOTÁS ILDIKÓ	
ügyvéd	ügyvéd

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

Kisvállalkozások könyvvizsgálatának speciális szempontjai

■ A kisvállalkozások könyvvizsgálata kevésbé összetett, mint egy nagy vállalkozás könyvvizsgálata és a vizsgálathoz kapcsolódó dokumentáció is kevésbé kiterjedt és részletes.

A kisvállalkozások könyvvizsgálatára kidolgozott módszertani útmutató célja, hogy a magyar kisvállalkozások könyvvizsgálóinak minimális követelményrendszer fogalmazzon meg, amely követelményrendszernek valamennyi kisvállalkozás könyvvizsgálata során meg kell felelni. A módszertani útmutató támogatja a könyvvizsgálókat abban, hogy a könyvvizsgálat a Magyarországon érvényben lévő, a könyvvizsgálatra vonatkozó jogszabályoknak, valamint a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardoknak egyaránt megfeleljen.

A módszertani útmutató részletesen bemutatja a könyvvizsgálat folyamatát a megbízás elfogadásától kezdve, a könyvvizsgálói jelentés kibocsátását követően a könyvvizsgálat befejezéséig. A módszertani útmutató a 2006. január 1-jétől hatályba lépő, a könyvvizsgálat tervezésére, a lényeges hibás állítások koc-

kázatának felmérésére és a könyvvizsgáló által becsült kockázatokra adott válaszként alkalmazott eljárásokra vonatkozó könyvvizsgálati standardok előírásainak figyelembevételével készült el.

A módszertani útmutató a könyvvizsgálati munkafolyamatokhoz kapcsolódó szükséges dokumentációk tartalmára vonatkozóan ellenőrző listákat és munkalapmintákat

is tartalmaz, amely mintaanyagok a kisvállalkozások speciális könyvvizsgálatának figyelembevételével kerültek kialakításra. Az összeállítás a 2006. július 1-jén érvényes jogszabályok alapján készült el.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a dokumentációminták között a könyvvizsgálói jelentésekre megadott mintákat nem lehet alkalmazni, ha a könyvvizsgálói jelentés dátuma 2006. december 31. vagy azt megelőző! Ilyen esetekben a könyvvizsgálói jelentés mintájának korábbi változatát kell alkalmazni!

BOROS JUDIT,

Az MKVK Szakértői Bizottságának póttagja

Kisvállalkozások könyvvizsgálatának speciális szempontjai

térítésmentesen letölthető a
kamara honlapjáról:

www.mkvk.hu

(Bejelentkezés után
a Könyvvizsgálóknak – Kisvállal-
kozások elérési útról)

Az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatának módszertani útmutatója

■ Az államháztartás szervezetei működése, gazdálkodása több tekintetben eltér a vállalkozásoktól, ami számviteli, beszámolási rendjük szabályaiban is tükröződik. Ezért a nemzeti könyvvizsgálati standardok alkalmazása során kezdettől fogva figyelemmel kellett lenni az államháztartás (az állami szektor) sajátosságaira.

Ennek jegyében került kiadásra 2003-ban az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatának kamarai módszertani útmutatója.

A most közzétett módszertan a három éve megjelent útmutató átdolgozott, korszerűsített változata.

A korábbi módszertani útmutató felülvizsgálatára a jogszabályi változásokra, a 2005-ben megújult magyar nemzeti könyvvizsgálati standardokra, az Állami Számvevőszék módszer-

tani anyagaira, segédleteire, az államháztartás belső pénzügyi ellenőrzéséhez közreadott módszertani útmutatásokra, továbbá az államháztartás területén végzett könyvvizsgálatok, azok minőség-ellenőrzésének tapasztalataira figyelemmel került sor.

A kiadvány bemutatja azokat a sajátos követelményeket, amelyeket a nemzetközi könyvvizsgálati standardok az állami szektorra tartalmaznak és a 2005-ben közreadott nemzeti könyvvizsgálati standardokban is megjelentek.

Az útmutató mód-

szertani fejezetei tartalmazzák az államháztartás szervezeteinél standard módon alkalmazandó eljárásokat és követelményeket, illetve az ezekhez fűződő kiegészítéseket és magyarázatokat, valamint a nemzeti könyvvizsgálati standardoknak az államháztartás könyvvizsgálata szempontjából legfontosabb szakaszait, szükség szerint adaptálva azokat.

Az útmutató változatlanul olyan munkalap-garnitúrát ajánl, amelynek felhasználásával – a már elfogadott és alkalmazott kamarai módszertanokhoz hasonló szerkezetben – az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatának dokumentációja (állandó, általános és tartalmi rész) kialakítható.

A módszertan függeléke az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségével, valamint könyvvizsgálatával kapcsolatos fontosabb fogalmakat és jogszabályi előírásokat tartalmazza – a 2006. június 30-i állapot szerint.

DR. PRINTZ JÁNOS,

az MKVK Költségvetési Tagozatának elnöke

Az államháztartás szervezetei könyvvizsgálatának módszertani útmutatója

– könyvvizsgálók részére –
térítésmentesen letölthető a
kamara honlapjáról:

www.mkvk.hu

(Bejelentkezés után a
Könyvvizsgálóknak – Szakmai
előírások – Módszertani füzetek
elérési útról)

Jubileumi ünnepségek – 2007

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara jövőre ünnepli megalakulásának 10 éves évfordulóját. A 2007-es év azonban többszörösen is nevezetes lesz, 100, 75, illetve 20 éves évfordulót is ünnepelünk. A jubileumi év alkalmából a kamara kiállítást, konferenciákat és sportnapot szervez.

A könyvvizsgálat és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara története

A múlt ismerete nélkül nehezebb a jövőt építeni – mondják a bölcsek, és ez igaz a könyvvizsgálókra is.

A könyvvizsgálóknak ismerniük kell szakmájuk történetét, azokat az értékeket, célokat, amelyeket elődeik alakítottak ki ebben a szakmában.

A magyar könyvvizsgálat története a XX. század elejére nyúlik vissza. Közel 100 év alatt valósultak meg elődeink célkitűzései, a könyvvizsgálatról és a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról szóló törvény 1997-es elfogadásával, illetve az azóta eltelt időben a kamarai szabályzatok megalkotásával, a kamarai önkormányzat működésével.

Történelmi kronológia

► 1908 januárjában indult el a Magyar Könyvviteli Folyóirat, amelynek volt könyvszakértő rovata is, a magyar könyvszakértői szakma tehát 100 éves múltra tekint vissza,

► 1932-ben alakult meg a Magyar Hites Könyvvizsgálók Egyesülete, vagyis jövőre a 75. évfordulót ünnepeljük,

► 1987-ben, 20 éve – a Magyar Könyvvizsgálók Szakmai Egyesületének létrehozásával – kezdődött a magyar könyvvizsgálat újkori története,

► 1997-ben hozták létre a törvényt a könyvvizsgálói tevékenységről és a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, ennek pedig 2007-ben lesz a 10 éves évfordulója.

Jubileumi események

A nevezetes – 100, 75, 20, 10 – éves évforduló jó alkalmat teremt arra, hogy ünnepeljünk, kellő nyilvánosságot adva ráirányítsuk a figyelmet a könyvvizsgálókra, ápoljuk szakmai hagyományainkat és ezzel is erősítsük a szakmán belüli összetartozást.

A többszörös évforduló jegyében az alábbi eseményekkel kívánunk adózni az évfordulóknak.

KIÁLLÍTÁS

Történelmi relikviáink összegyűjtésével és egy állandó kiállítás ünnepélyes létrehozásával deklaráljuk szakmánk folyamatosságát, elődeink szellemiségének jogutódlását. Az állandó kiállítás a kamara központi épületében lesz megtekinthető.

NEMZETKÖZI KONFERENCIA

Az elmúlt évek folyamán számos meghívást kaptunk külföldi kamarákhoz, amelyek – hozzánk hasonlóan – szintén fennállásuk nevezetes évfordulóját ünnepelték. Szeretnénk e jeles évfordulón mi is bemutatni külföldi társszervezeteinknek a magyar könyvvizsgálói szakma múltját.

XV. ORSZÁGOS KÖNYVVIZSGÁLÓI KONFERENCIA

A szokásos éves könyvvizsgálói konferencia keretében megemlékezést tartunk az évfordulókról.

JUNIÁLIS – sportrendezvények könyvvizsgálók és családtagjaik, barátaik számára

A szokásos, évente megrendezett szakmai konferencia mellett szeretnénk egy másik, kevésbé szakmai rendezvényt is szervezni, amely a könyvvizsgálók, családtagjaik és barátaik számára sport-, kulturális és szabadidős programokat biztosít.

A program időpontja: 2007. június 21–23.

A MAGYAR KÖNYVVIZSGÁLÓI KAMARA LAPJA

Megjelenik: havonta

Felelős kiadó: **Trautmann Jánosné** ügyvezető igazgató

Felelős szerkesztő: **Nagy Ildikó**

A szerkesztőség címe: **1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8.**

Levelezési cím: **1373 Budapest, 5., Pf. 587** Telefon: **473-4500** • Fax: **473-4510** E-mail: **mkvk@mkvk.hu** Internet: **www.mkvk.hu**

Nyomás: **Prospektpop Bt.** • Telefon: **308-1064**

A 2007. június 21–23-ai juniális tervezett programjai

☺ Játékos gyermekprogramok

☺ Villányi borkóstoló vacsorával

☺ Főzőverseny

☺ Drávai hajókirándulás

☺ Sportversenyek
gyermekeknek:

- úszás
- asztalitenisz
- futás
- ügyességi, gyorsasági versenyek
- kártyajátékok
- sakk
- kosárra dobás
- célba dobás
- darts
- biliárd
- lábtenisz
- tollaslabda

☺ Sportversenyek felnőtteknek:

- kispályás focibajnokság Szeles Béla emlékére (füves pályákon)
- tenisz, salakpályákon (férfi, női, egyéni, páros, korosztályos)
- asztalitenisz, sportszarnokban
- sakk
- bridzs
- tarokk
- darts
- biliárd
- lábtenisz
- úszás
- csónakázás, evezés Orfűn
- petanque

☺ Fürdőprogram a Harkányi Gyógy- és Strandfürdőben

☺ Pécsi városnézés idegenvezetéssel

☺ Somlói borok bemutatója

Az elhelyezés Harkány város szállodáiban lesz, amelyek nagy része ***-os szolgáltatást biztosít, a többi panzió, kisebb szálloda **-os minősítéssel rendelkezik.

Harkányban a fürdőtől 5 percre lévő kemping *-os faházaival is rendelkezésre áll, ezenkívül jó színvonalú kempingszolgáltatást is nyújt.

A sportprogramot csak megfelelő számú előzetes jelentkezés esetén rendezzük meg. Kérjük, hogy részvételi szándékukat jelezzék az alábbi jelentkezési lap kitöltésével. Ez még nem jelent elkötelezettséget, csupán az igényeket szeretnénk felmérni.

A kitöltött szelvényt a Magyar Könyvvizsgálói Kamarához (1373 Budapest, 5. Pf.: 587.) szíveskedjenek eljuttatni vagy faxon (473-4510), illetve e-mailben elküldeni a serika@mkvk.hu címre.

Véleményüket, hozzászólásaikat is szívesen fogadjuk az eseménnyel kapcsolatban a fenti e-mail címen vagy telefonon a 473-4542-es számon.

ELŐZETES JELENTKEZÉSI SZELVÉNY A SPORTRENDEZVÉNYRE

Név:

Kamarai tagsági szám:

Résztvevők (családtagok, barátok) száma:

Szállásigény:

Napok száma:

Személyek száma:

Javasolt egyéb programok:

.....